

DIARIO

DE OLOT

Año I

PERIODICO INDEPENDIENTE, DE AVISOS Y NOTICIAS

Núm. 31

Administración: Santo Tomás, 4
 Redacción: Clivillers, 22
 Talleres: San Bernardo, 2
 Teléfono n.º 232

Domingo, 29 Octubre de 1916

Suscripción Al mes. . . 1 pta.
 Núm. suelto 0'05 »
 Anuncios, esqnelas, remitidos, etc., a precios según tarifa.
 PAGOS POR ADELANTADO.

EL BLAT "HERALDO DEL RHIN" EN NOSTRES VARIES TERRES

El propietari y banquer don Joan Prat y uns quants altres amics aimants del avenç agricul, vam ser atrets per les propagandes, fetes amb bombo y platets, de lo molt que donava, de lo molt que produhia (a n'els propagandistes del «Cultivador Moderno»?) el blat que porta el pompós nom d'«Heraldo del Rhin». Segons els Srs. que'l venien a 160 pessetes la cuartera, dit blat produeix el 100 per 1. No neguem pas que si les condicions fossin extremadament favorables y fos sembrat de gra en gra, com si fèssim bla de moro, amb un kilo no'n poguessim collir 100 kilos; però també tots sabem que amb qualsevol dels nostres blats podríem obtenir el mateix resultat, y molt més gros si's té en compte que Mossen Joaquím Jordá amb un gra de blat menut del país ne va collir *mil tres cents cinquanta grans*. Lo que's tracta es de saber lo que un blat produeix per hectàrea, o sigui saber si dona més o menos qu'un altre amb igual extensió superficial de terra de cultiu, i si la cullita o les cullites qu'el segueixen produeixen lo mateix en la pesa o parcela de terra que hi havia el blat nou que la que portava el blat del país o parcel·la testimoni.

Per més que tots sis provàrem el blat «Heraldo del Rhin», cap va saber o voler experimentar d'una manera racional, no obstant donàrem a conèixer els empírics resultats obtinguts.

Tots sis sembràrem un kilo de llevor vinguda tota plegada en el mateix paquet.

El Sr. Prat va sembrar-lo amb una extensió de 250 metres quadrats, o sigui en dos aries i mitja, en el màs Espasents de Bas, i segantlo vuit dies *més tart* que'l del país, va collir *cinquantà tres kilos* de gra. Donà, per lo tant *26'92 hectòlitres per hectàrea* (13'46 cuarteras per cuartera de 40 areas), mentres que son alguns els pagesos de nostre comarca que varen cullirne 15, 16, 17, 18, 19 i hasta 20 cuarteras per cuartera de sembradura, o sigui'n *40 hectòlitres* per hectàrea, sembrant blat o mestall del país.

Llástima qu'el Sr. Prat no pesés la palla i boll, ja que allevors l'esperiment hauria sigut forsa complet.

Nosaltres vàrem ferlo sembrar en el màs Bach de Sant Martí de Santa Pau, al mateix temps i al costat de blat grosser del país, en terra de novada sensa coure, pero sembrat alguns dies més tart que no pas el mestall fet en altres terres del mateix màs. La terra es argilós-calcinal, orientada a mitj dia i completament reservada dels vents de tramontana. El kilo de blat se sembrà en un mesuró de sembradura (segons li sembla al masover) o sigui en cosa de unes 1'66 aries; boixant-se'n a lo menos una tercera part, (pot ser perquè la terra era poc remoguda?) Als dos mesos de sembrat ja era molt més avensat y ofanós que no pas el blat grosser, espigant també forsa més aviat, donant espigues de 60 a 80 grans, (les del grosser ne tenien de 80 a 100), les tijes de 1'80 metres d'alsada y groi-

xudes com el dit petit (molt més qu'e blat grosser); y, segant-se del tot assonat, *uns vuits dies avants* qu'el mestall y, *uns quinze dies primer* que no pas el grosser. El gaballó de 15 y 1/2 garbes va pesar 12 arrobes, y la mitja cuartera de gra (40 litres) 3 arrobes (31'200 kilos). Aixís es que produí a rahó de 24'09 hectòlitres per hectàrea o siguin 12 cuarteres per cuartera de puny (unes 40 aries). De no boixar-se hauria arribat, probablement, al 18 per 1. El grosser del costat donà més per gaballó, ja que de 20 gaballons de 14 garbes en rejaren 11 cuarteres y 1 cuartera; y també donà més per extensió (18 mesurons ó 30 àrias aproximadament), perquè no sufri gota la boixadura, que en canvi patí el «Heraldo del Rhin.»

El gra resultant es més bonich que la llevor que's va sembrar, havent-hi uns grans blanchs y altres morenos, segons siguin grossos o petits.

La farina no s'haprovat.

Jo duptava de tornarne a sembrar, però el masover opinà podia anar bé en una pesa de terra poch soley y que l'altra blat acostuma a volcars-hi: «com que's un blat que té la paya molt forta y s'adelanta, podé irà més bé que'l grosser». Ja veurem el que collim, y com resultarà l'anyada que vindrà al darrera d'un blat que dona un kilo de gra per 3 de palla.

El Sr. Xaudiera va sembrar-lo a can Binyoles de Montagut y va collir-ne 23 kilos, sembrat en un hort voltat d'arbres; no sabem l'extensió.

El Sr. Turón va collir, aproximadament com el Sr. Xaudiera, en un mas de Sant Salvador de Vianya; maduran algun dia més aviat que l'altre blat, y boixant-se'n una part.

El del Sr. Caminals va atrassar-se, y en cullí uns 17 mesurons, volcant-se en al-

[Handwritten signature]